

Asia: VN/21338/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1) Ovatko YTHS:n tiedonsaantioikeuden alaisiksi ehdotetut tiedot riittäviä ja toisaalta myöskin välttämättömiä opiskeluterveydenhuollon palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi?

SAMOK katsoo, että tiedonsaantioikeuden alaisiksi ehdotetut tiedot ovat välttämättömiä opiskeluterveydenhuollon palveluiden turvaamiseksi kaikille korkeakouluopiskelijoille. YTHS:llä on velvollisuus tarkistaa opiskelijan läsnäolotiedot ennen palveluiden tarjoamista. Mikäli YTHS:n käytettävissä ei ole ajantasaisia tietoja, se asettaa pahimmillaan opiskelijat eriarvoiseen asemaan ja vaarantaa palveluiden saatavuuden. Opiskelijan kannalta on siis merkittävä riski, jos YTHS:llä ei ole käytettävissään ajankohtaista tietoa tämän läsnäolo-oikeudesta. Nykyistä, sopimusperusteista ja korkeakoulujen vapaaehtoisuuteen perustuvaa tiedonsiirtoa ei SAMOKin näkökulmasta voida pitää toimivana ratkaisuna. Emme pidä kannatettavina muita esityksessä esiin nostettuja vaihtoehtoja, kuten sitä, että opiskelijan tulisi ilmoittautua henkilökohtaisesti toimipisteessä ennen palveluiden käyttöä. Tämä heikentäisi mahdollisuutta palveluiden joustavaan käyttöön ja asettaisi kaukana palvelupisteistä asuvat opiskelijat muita huonompaan asemaan. Tämä olisi kestävämpiä varsinkin AMK-opiskelijoiden kohdalla, sillä he asuvat monesti muualla kuin opiskelupaikkakunnallaan eikä asuinpaikan lähellä välttämättä ole YTHS:n toimipistettä.

2) Jos vastasitte kysymykseen nro 1 kieltävästi, miten esitystä tulisi mielestänne muuttaa?

-

3) Kysymys erityisesti tietosuoja-asiantuntijoille: ovatko esitysluonnoksessa mainitut henkilötiedot erityistä suojelua vaativia tietoja? Onko esitys riittävän perusteltu tietosuojalainsäädännön asettamien reunaehtojen näkökulmasta?

-

4) Jos vastasitte kysymykseen nro 3 kieltävästi, miten esitystä tulisi mielestänne muuttaa?

-

5) Kysymys erityisesti Digi- ja väestötietovirastolle: mikä on näkemyksenne väliaikaisesti yksilöivistä tunnuksista (nk. väliaikaiset henkilötunnukset)? Ovatko 2 momentissa esitetyt tiedot välttämättömiä tällaisen tunnuksen luomiselle?

-

6) Onko teillä vielä muuta kommentoitavaa tai huomautettavaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle esitettävästä tiedonsaantioikeudesta?

SAMOK tahtoo ilmaista huolensa esitettyjen muutosten voimaantulon aikataulusta. Esityksen mukaan tämä tapahtuisi 1.1.2021, mikä on hyvin myöhäinen ajankohta huomioden, että YTHS:n palvelut laajenevat tuosta samasta päivästä alkaen AMK-opiskelijoille. Emme toivo tilannetta, jossa opiskelijat eivät pääse kauan odotettujen palveluiden piiriin. YTHS:llä tulee olla mahdollisuus varmistaa opiskelijoiden läsnäolo-oikeus. Tiedonkulun rakenteellisista esteistä koituvat ongelmat vaikuttaisivat hyvin negatiivisesti jo valmiiksi suuren terveydenhuollon muutoksen keskellä oleviin opiskelijoihin ja asettaisi YTHS:n ikävään tilanteeseen, johon se ei juuri voi vaikuttaa.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Kirveskoski Hannele
Suomen Opiskelijakuntien liitto SAMOK ry